

OBSAH

Předmluva	15
1 Úvod	19
1.1 Stručný popis projektu „Integrace imigrantů a uprchlíků“	20
1.1.1 Klíčové principy metody	21
1.1.2 Průběh projektu	22
1.1.3 Kapitoly a terminologie použitá v projektu	24
1.1.4 Metody	26
1.2 Shrnutí	27
1.3 Literatura	33
2 Migrace: Možnosti a problémy související s integrací	35
Úvod	35
2.1 Integrace imigrantů ve třech zúčastněných zemích	36
2.1.1 Imigrace do České republiky	36
2.1.2 Integrační politika ČR	38
2.1.3 Imigrace do Nizozemí	40
2.1.4 Integrační politika Nizozemí	42
2.1.5 Imigrace v Dánsku	43
2.1.6 Integrační politika Dánska	43
2.1.7 Zákony a integrační programy	44
2.2 Psychologické procesy akulturace	46
2.3 Reflexe a závěry	49
2.4 Literatura	50
3 Sociální práce s traumatizovanými uprchlíky	51
3.1 Úvod	51
3.2 Co je trauma?	53
3.3 Symptomy a účinky traumatizace	55
3.4 Reakce dětí na trauma	56
3.5 Vývoj psychologického traumatu	57
3.6 Úloha sociálního pracovníka	60
3.7 Sociální poradenství	61
3.8 Sociální léčba	64
3.9 Sociální práce s traumatizovanou rodinou a dětmi	66
3.10 Reflexe a závěry	67

3.11 Literatura	69
3.12 Použité techniky: Nejběžnější symptomy traumatu	70
4 Interkulturní komunikace v sociální práci	73
Úvod	73
4.1 Teorie o interkulturní komunikaci	75
4.2 Reflexe a závěry	81
4.3 Literatura	82
5 Koučování	83
5.1 Úvod	83
5.2 Představení programu a první kontakt: vytvoření příjemné atmosféry	85
5.3 Proces koučování	87
5.4 Postoje, znalosti a dovednosti kouče	89
5.4.1 Přístupy	89
5.4.2 Znalosti	91
5.4.3 Dovednosti	95
5.5 Praktické, emocionální a politické aspekty koučování uprchlíků	98
5.5.1 Řešení praktických otázek	98
5.5.2 Emocionální problémy	99
5.5.3 Politické vnímání člověka a společnosti	100
5.6 Formuláře pro zlepšení procesu koučování pomocí transparentnosti	101
5.7 Reflexe, diskuse a závěry	102
5.8 Použité techniky: Formuláře určené ke zlepšení koučování	104
6 Posílení klienta v integraci	107
6.1 Úvod	107
6.2 Teorie: proces posílení klienta v integraci	108
6.3 Praxe: vytváření posílení klienta v integraci	112
6.3.1 Příklady	113
6.3.2 Posílení a vzájemné pochopení: kontrolní seznam	115
6.4 Reflexe, diskuse a závěry	120
6.5 Literatura	123

7 Přijímací rozhovor	125
7.1 Úvod	125
7.2 Popis metody	128
7.3 Reflexe a závěry	129
7.4 Použité techniky	131
7.4.1 Použitá technika: Přijímací formulář pro koučování imigrantů	132
3 Základní informace a kontaktní informační centra	141
8.1 Úvod	141
8.2 Popis metody	142
8.3 Reflexe a závěry	145
8.4 Použité techniky	147
8.4.1 Základní informace používané v Dánsku	148
8.4.2 Základní informace používané organizací Humanitas, která pracuje s imigranty a uprchlíky v Groningenu	148
8.4.3 Základní informace používané organizacemi pracujícími s imigranty a uprchlíky v ČR	150
9 Poskytování poradenství při řešení problémů s bydlením	151
9.1 Úvod	151
9.1.1 Bydlení a bytová politika	152
9.1.2 Možnosti cizinců při řešení vlastní bytové situace v České republice	154
9.1.3 Integrace uznaných uprchlíků (azylantů) a Státní integrační program v oblasti bydlení	155
9.1.4 Občanské poradenství	157
9.1.5 Potřeba specializovaných poraden pro cizince a uprchlíky	160
9.1.6 Služby poskytované specializovanými poradnami pro cizince	161
9.2 Popis metody	162
9.2.1 Kompetence imigrantů potřebné pro řešení vlastní bytové situace	162
9.2.2 Způsob poskytování poradenství/praktické životní poradenství	163
9.2.3 Specializované poradenství při problémech s bydlením	164

9.2.4	Průběh poskytování služby	165
9.2.5	Eganův model práce s klientem	166
9.3	Reflexe a závěry	166
9.4	Literatura	167
9.5	Použité techniky	168
9.5.1	Dialog mezi poradcem/sociálním pracovníkem a imigrantem v nouzi	168
10	Umění rozhodovat se (rozhodovací proces)	171
10.1	Úvod	171
10.2	Metoda umění rozhodovat se (rozhodovací proces)	172
10.3	Instrukce: Výběr volby	173
10.3.1	Mapa: Výběr volby z mnoha možností	173
10.3.2	Kompas: Volby určují směr	178
10.3.3	Zavazadla: Co potřebuji	179
10.3.4	Průvodce: Možné a nemožné	182
10.3.5	Destinace: Cíl cesty a jak ho dosáhnout	184
10.3.6	Evaluace	186
10.4	Reflexe, diskuse a závěry	187
11	Rozšíření přijímacího rozhovoru	191
11.1	Úvod	191
11.2	Program	192
11.2.1	Autobiografie	193
11.2.2	Zjištování schopností, vlastností a hodnot	194
11.2.3	Životopis	195
11.2.4	Překlad důležitých slov: soukromý slovník	195
11.3	Role kouče: důležité intervence	196
11.3.1	Obecné dovednosti koučování	198
11.4	Reflexe, diskuse a závěry	199
11.5	Použité techniky	201
11.5.1	Autobiografický dotazník	201
11.5.2	Hodnocení vlastních schopností (způsobilosti) uprchlík/imigrantů	205
11.5.3	Příklad životopisu	208
11.5.4	Seznam důležitých pojmu: Váš soukromý slovníček	210

12 Vytváření sítí	211
12.1 Úvod	211
12.2 Tři koncepce ve vytváření sítí	212
12.2.1 Případový management: profesionální sítě kolem klienta	213
12.2.2 Socio-emocionální podpora vytváření sítí	213
12.2.3 Vytváření sítí jako aktivita	214
12.3 Vytváření sítí jako aktivita	214
12.3.1 Přípravná fáze	215
12.3.2 Fáze provedení	217
12.3.3 Role a intervence koučů v přípravné fázi a ve fázi provedení	218
12.3.4 Kulturní rozdíly ve vytváření sítí	221
12.4 Reflexe, diskuse a závěry	223
12.5 Literatura	225
12.6 Použité techniky	225
12.6.1 Přípravná fáze založená na sestavení cílů a plánování kontaktů	226
12.6.2 Procvičování	227
12.6.3 Formulář vytváření a plánování sítí kontaktů	229
13 Koucování v rámci vzdělávání a zaměstnání	231
13.1 Úvod	231
13.2 Popis metody	233
13.2.1 Kontext metody – právní systém	233
13.2.2 Aktéři integračního procesu	238
13.2.3 Integrační program	240
13.2.4 Vývoj pokračuje	246
13.3 Reflexe a závěry	249
13.4 Použité techniky	251
13.4.1 Individuální dohoda	251
13.4.2 Společný formulář pro přípravu dohody	253
13.4.3 Rozšíření individuální dohody	257

14 Využití regionálních zdrojů v integračním procesu	259
14.1 Úvod	259
14.1.1 Operacionalizace	259
14.2 Popis metody	260
14.2.1 Využití regionálních zdrojů v integračním procesu v jedenácti krocích	262
14.2.2 Monitorování druhého období přístupu zdravotního střediska	275
14.2.3 Základní informace o nizozemských projektech pracujících s metodou	279
14.3 Reflexe a závěry	285
15 Aktivní vyhledávání klientů	287
15.1 Úvod	287
15.1.1 Operacionalizace	290
15.2 Popis metody	291
15.2.1 Zkoumání situace u jednotlivých klientů a v komunitách	293
15.2.2 Řešení klientovy situace, komunitní plánování	295
15.3 Vzdělávací kurzy s.	296
15.4 Reflexe a závěry	296
15.5 Literatura	298
16 Boj s diskriminací	299
16.1 Úvod	299
16.2 Teorie: vymezení pojmu	300
16.3 Praxe: Nástroje v boji proti racismu a příklady realizovaných projektů proti racismu a xenofobii v ČR	
16.3.1 Současná situace v ČR	304
16.3.2 Cíle a typy projektů realizovaných českými NNO	307
16.3.3 Příklady projektů realizovaných českými NNO	309
16.4 Komentář k metodě, závěry	
16.5 Literatura	315
16.6 Techniky	316

17 Práce s dobrovolníky	319
17.1 Úvod	319
17.2 Práce s dobrovolníky	320
17.2.1 Jak získat a udržet si dobrovolníky	321
17.3 Reflexe a závěry	324
17.4 Použité techniky	328
17.4.1 Profil dobrovolníka poskytujícího praktickou pomoc	328
17.4.2 Přijímací formulář pro dobrovolníka	329
18 Závěr	333
18.1 Práce	333
18.2 Volnočasové aktivity	334
18.3 Kouč	335
18.4 Informace	336
18.5 Výhoda spolupráce	336
18.6 Čtyři klíčové principy metody	337
Autoři	339
Příloha 1	351
Příloha 2	359